

Sebastian Przybyszewski

Sprawozdanie z interdyscyplinarnej konferencji naukowej "Preservation of Lithuania Minor's Cultural Heritage and Strengthening of Regional Identity (Ochrona dziedzictwa kulturowego mniejszości litewskiej i wzmacnianie tożsamości regionalnej)" ...

Prace Językoznawcze 10, 291-293

2008

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

sowników, znajdzie czasownik w indeksie, dopasuje doń odpowiedni paradygmat fleksyjny i w ten sposób dojdzie do odpowiedniej formy. Gorzej natomiast, jeżeli znalazł w tekście polskim słowo *szedł* i próbuje je zlokalizować w słowniku, żeby sprawdzić, co znaczy. Niektóre nowsze słowniki komputerowe oferują możliwość wyszukiwania form występujących wewnątrz hasła, jednak dotyczy to jedynie wyrazów gramatycznych o największej frekwencji⁶. Poza tym, nie mają pełnej tabeli odmian leksemów fleksyjnych. Przy tego rodzaju problemach SGJP może się okazać nieocenioną pomocą. Po wpisaniu formy *szedł* odnajdziemy tabelę odmiany czasownika IŚĆ. Jest to zaleta wydawnictwa komputerowego, której nie posiadały różne słowniki fleksyjne wydawane dotąd w formie tradycyjnej⁷.

SGJP to opracowanie, o którym trudno powiedzieć, że jedynie wypełnia lukę w polskiej leksykografii. Słownik z całą pewnością jest publikacją, której brak się odczuwało, jednakże stanowi on również, poza źródłem informacji dla zwykłych użytkowników języka polskiego, bogaty materiał językoznawczy, będący doskonałym punktem wyjścia do dalszych studiów nad polską fleksją i z tego względu jest pozycją ze wszech miar godną polecenia.

Sebastian Przybyszewski

Sprawozdanie z interdyscyplinarnej konferencji międzynarodowej *Preservation of Lithuania Minor's Cultural Heritage and Strengthening of Regional Identity (Ochrona dziedzictwa kulturowego mniejszości litewskiej i wzmacnianie tożsamości regionalnej)*, Kłajpeda 12 marca 2008 r.

12 marca 2008 r. odbyła się w Kłajpedzie na Litwie interdyscyplinarna konferencja naukowa zorganizowana przez kłajpedzkie Kolegium Nauk Społecznych. Konferencja była jednym z elementów większego projektu, realizowanego przez to kolegium w ramach programu INTERREG zatytułowanego *Preservation of Lithuania Minor's Cultural Heritage and Strengthening of Regional Identity (Ochrona dziedzictwa kulturowego mniejszości litewskiej i wzmacnianie tożsamości regionalnej)*; nr projektu: 2005/ 210). Współorganizatorem konferencji ze strony polskiej i jednocześnie partnerem kolegium we wspomnianym pro-

⁶ Por. choćby *Wielki multimedialny słownik angielsko-polski i polsko-angielski PWN-Oxford. Wersja 3.0.* Warszawa 2007.

⁷ Mam na myśli m.in. *Czasownik polski Z. Saloniego oraz przeznaczone dla obcokrajowców prace S. Mędaka (Słownik form koniugacyjnych czasowników polskich. Kraków 1997; Słownik odmiany rzeczowników polskich. Kraków 2003).*

jekcie był Instytut Filologii Polskiej z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Konferencja jak i cały projekt były częściowo finansowane z funduszy Unii Europejskiej. Referenci pochodzili z litewskich i polskich ośrodków naukowych, zaś referaty głoszone były w językach litewskim, polskim, rosyjskim i angielskim. Nie wzięli natomiast udziału, mimo wcześniejszych zgłoszeń, przedstawiciele obwodu kaliningradzkiego. Głównym celem projektu było wspieranie współpracy badawczej między Litwą, Polską i obwodem kaliningradzkim, wzmacnianie tożsamości kulturowej regionów położonych w granicach tych państw a mieszczących się na terenie dawnych Prus Wschodnich. Więcej informacji na temat projektu można znaleźć na stronie internetowej <http://www.minor.lt>.

Obrady zostały otwarte przez dyrektor Kolegium Nauk Społecznych w Kłajpedzie Nijolė Skučienė. Przywitała ona uczestników i krótko przedstawiła cele projektu, w ramach którego organizowana była konferencja. Po niej głos zabrał prof. Rimantas Sliužinskas (Instytut Historii i Archeologii Regionu Bałtyckiego, Uniwersytet w Kłajpedzie), który wygłosił referat pt. *Specyficzne lokalne cechy rozprzestrzeniania się pieśni luteranckich na Litwie i w Polsce*. Referent, przedstawiając przykłady polskich i litewskich pieśni luteranckich, wskazał zachodzące między nimi podobieństwa na poziomie melodycznym i tekstowym i scharakteryzował drogi dyfuzji tematów muzycznych oraz motywów w tekstach. Prof. Rimantas Balsys (Uniwersytet w Kłajpedzie) zaprezentował odczyt zatytułowany *Modlitwy do starożytnych bóstw w skrypcie Motiejusa Pretorijusa*. Kolejnym referentem był dyrektor Ewangelickiego Centrum Teologicznego Arunas Baublis (Uniwersytet w Kłajpedzie), który mówił o obecności akcentów brytyjskich we wspólnocie ewangelickiej w Kłajpedzie. Po nim wystąpili prof. Romualdas Apanavičius (Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie) oraz Vidmantas Mačiulskis (Uniwersytet w Kłajpedzie) i Lina Petrošienė (Uniwersytet w Kłajpedzie). Przedstawili oni wspólnie wyniki swoich badań dotyczących stanu zachowania litewskiego dziedzictwa kulturowego z zakresu muzyki etnicznej i choreografii na podstawie XIX-wiecznych źródeł ukazujących litewskie tradycyjne pieśni i tańce.

Po przerwie Jolita Lukšytė (Uniwersytet w Szawlach) wygłosiła literaturoznawczy referat pt. *Tożsamość litewska kobiet w dziełach Ievy Simonaityte*. Z kolei dr Evelina Zybertienė (Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie) mówiła o dwóch fazach zapożyczeń z niemieckiego do litewskiego (pierwsze pożyczki z późnego średniowiecza i nowsze z XVIII–XX w.). Prof. Rasa Čepaitienė (Litewski Instytut Historyczny) scharakteryzowała dwie postawy – modernistyczną i postmodernistyczną – spotykane w działaniach na rzecz ochrony dziedzictwa kulturowego. Następna referentka, Ona Zeleniene (Kłajpedzkie Kolegium Ekonomiczno-Techniczne) przedstawiła odczyt dotyczący kulturowej wartości różnego rodzaju znaków, takich jak inskrypcje czy pieczętki, którymi właściciele opatrywali w przeszłości swoje książki.

Po kolejnej przerwie głos zabrali referenci z Polski. Olga Miłogrodzka (Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku) przygotowała referat, w którym analizowała przykłady współczesnych instalacji artystycznych umieszczanych w przestrzeni sakralnej i sposoby wykorzystania przez twórców symboliki zastanej w obiektach sakralnych. Prof. Maria Ankudowicz (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) mówiła o pieśniach litewskiego ludu w polskiej prasie literackiej ukazującej się na ziemiach litewsko-ruskich w połowie XIX w. Następne dwa referaty dotyczyły zagadnień onomastycznych. Dr Alina Narusiewicz (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) omówiła problemy związane z nazwiskami pochodzenia litewskiego w polskiej antroponomii. Natomiast dr Iza Matusiak (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) przedstawiła, jak dokonywała się germanizacja i polonizacja nazwisk staropruskich. Odczyt dr Jolanty Piwowar (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) poświęcony był polskim stereotypom o Litwinach i litewskim stereotypom o Polakach. Kolejny referent, dr Sebastian Przybyszewski (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie), przedstawił tekstologiczną analizę „Kalendarza Ewangelickiego Królewsko-Pruskiego” z drugiej połowy XIX w. Konferencję zamknęły dwa referaty wygłoszone przez pracowników Kolegium Nauk Społecznych w Kłajpedzie. Pierwszy, zaprezentowany przez Kristinę Laimę Drevinskienę, dotyczył pożyczek z języka niemieckiego w regionie kłajpedzkim. Drugi odczyt, przygotowany przez Èvę Aleknaitė, był poświęcony parkom przyrodniczym na terenie Litwy. Organizatorzy konferencji przewidzieli wydanie wygłoszonych referatów w formie tomu pokonferencyjnego.

Sebastian Przybyszewski